

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-710

10.10.2018

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Motorvogn

Uriktige opplysninger om bilens tilstand – hvem er sikret? – identifikasjon – fullmakt – fal. § 4-11 annet ledd og 8-1 fjerde ledd.

Sikredes sønn fikk melding om brann i bilen han disponerte. Både sikrede og sønnen signerte på skademeldingen som ble sendt til selskapet, og hvor det fremgikk at bilen var i god stand både utvendig og innvendig. Sikrede sto oppført som eier av bilen og hadde også tatt opp lån på bilen. Bilen var imidlertid kjøpt for at sønnens skulle bruke den, moren hadde ikke førerkort og de bodde heller ikke på samme adresse. Moren gav sønnen fullmakt, både i forhold til selskapet og politiet, til å innhente informasjon om saken på vegne av henne. Undersøkelser viste at motoren hadde feil. Selskapet mente sikredes sønn visste om dette, og at det var gitt uriktige opplysninger om bilens tilstand. Selskapet mente imidlertid at sønnen var reell eier av bilen, og sendte varsel og avslag direkte til ham. Det ble samtidig sendt brev til sikrede hvor det fremgikk at det anså sønnen som sikret, og at kravet var avslått ovenfor sønnen. Sikrede bestred at selskapet kunne avslå kravet hennes på bakgrunn av uriktige opplysninger gitt i forbindelse med skadeoppgjøret. Hun hadde ikke gitt uriktige opplysninger, og det var hun og ikke sønnen som hadde krav på en eventuell forsikringssum etter avtalen. Nemnda kom under noe tvil til at selskapet måtte kunne forholde seg til sønnen som sikrede, og at det ikke var nødvendig å påberope seg identifikasjon. For øvrig kom nemnda til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for brannskade i bil, og spørsmål om selskapet er uten ansvar pga. bevisst uriktige opplysninger fra sikredes sønn om bilens tilstand i forbindelse med skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Den aktuelle forsikringen har bl.a. følgende vilkår:

1. Hvem forsikringen gjelder for

- Forsikringstaker.
- Rettmessig fører/bruker av kjøretøyet.
- Når det er avtalt gjelder forsikringen for innehaver av tinglyst panterett i kjøretøyet.
- Ved eierskifte gjelder forsikringen inntil ny eier har avtalt forsikring, men ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

Sikredes bil brant under parkering utenfor et forsamlingshus. Bilen var disponert av sikredes sønn S, og det var han som kjørte og parkerte bilen utenfor forsamlingshuset på skadetidspunktet.

Etter at S fikk beskjed om brannen, fylte S og sikrede ut et skademeldingsskjema som begge signerte på. Av dette fremkom at bilen var i god stand både utvendig og innvendig.

Det ble i tillegg sendt inn en fullmakt fra sikrede til selskapet. Følgende fremgikk:

Skadenummer

Anmeldelsesnr:

Jeg (...) gir min sønn (...) fullmakt til å innhente all opplysninger vedrørende brann i min bil. Reg. nr. (...)

Sønnen opplyste i avhør med politiet og i samtaler med selskapets utreder at moren kjøpte en bil som han kunne benytte. Hun forsikret bilen og tok opp et lån i den forbindelse. S kunne ikke få et lån selv, og det var derfor de ordnet det slik. Sikrede hadde ikke selv førerkort.

Selskapets undersøkelser av bilen konkluderte med at motoren var utslitt.

Politiet opprettet sak på brannen, og S ble mistenkt for forsikringsbedrageri.

Selskapet mente sikredes sønn måtte regnes som den reelle eier av bilen, og at det var han som måtte regnes som "sikret" etter forsikringsavtalen. På bakgrunn av motstrid mellom undersøkelsene av bilen og opplysninger i skademeldingen sendte selskapet følgende varsel til sikrede:

Vi viser til ovennevnte, der vi nå har fått melding fra politiet i (T) at de har foretatt avhør av din sønn (...). Resultatet av dette er at politiet har siktet din sønn for forsikringsbedrageri. Da det er din sønn som er sikrede i saken, jfr. tidligere tilsendte fullmakt og opplysninger om at det er han som disponerer bilen i sin helhet, vil videre korrespondanse i saken gjøres direkte med han.

Sikredes sønn fikk følgende varsel samme dag:

Vi viser til ovennevnte, hvor vi tidligere har fått fullmakt fra din mor, som forklarer at det er du som fullt og helt disponerer bilen som din egen. I forhold til forsikringstilfellet er du derfor å regne som sikrede i saken. Vi vil dermed kun forholde oss til deg videre i behandlingen.

Vi har nå fått en bekreftelse fra politiet i (T) at du vil bli anmeldt for forsikringsbedrageri. SpareBank 1 Forsikring regnes da som fornærmede i saken.

Før vi tar endelig standpunkt til erstatningsspørsmålet, vil vi nå innhente fullstendige etterforskningsdokumenter fra politiet. Inntil videre må vi henvise til forsikringsavtalelovens § 8-1, 1. og 4. ledd mht. din informasjonsplikt ved en forsikringstilfelle og konsekvensene ved å inngi feil opplysninger. Brudd på disse bestemmelsene kan føre til at du ikke vil ha krav på erstatning.

Det ble gitt opplysninger om klageadgang i både i brevet til sikrede og i brevet til S.

Selskapet mottok politidokumentene i slutten av oktober. Politiet gjennomførte avhør og undersøkelser, men henla saken.

Den 30.11.17 avslo selskapet kravet. Sikrede mottok følgende brev:

I forbindelse med ovennevnte skade, har vi i dag sendt brev til (sikredes sønn). Som tidligere meddelt deg i brev av 02.08., er (...) å betrakte som sikrede i denne saken, dvs. den som har krav på erstatning. Imidlertid er denne saken avslått, da vi hevder at (...) har gitt oss feil opplysninger om saken/hendelsen.

Sikredes sønn mottok et brev hvor det fremkom at hans krav som sikret var avslått fordi han hadde gitt selskapet uriktige opplysninger om motorens tilstand. Selskapet festet heller ikke lit til forklaringen om sønnens kjennskap til brannen. Det ble gitt opplysninger om klageadgang på nytt.

Sikrede krever dekning for skade på bilen og avviser at hun har gitt uriktige opplysninger til selskapet. Bilen tilhører henne, og det er hun som har krav på erstatning. Hun er registret som eier, låntaker, og forsikringstaker, og selskapet kan da ikke legge til grunn at det er sønnens bil. Hennes sønn har for øvrig heller ikke gitt uriktige opplysninger til selskapet for å få en erstatning han ellers ikke skulle hatt krav på, jf. fremlagte fagkyndige uttalelser om motorens tilstand.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikredes sønn har gitt uriktige opplysninger/holdt tilbake opplysninger om motorens tilstand for å få en erstatning han ellers ikke ville ha hatt krav på jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Sikredes sønn må regnes som sikret i saken. Han er reell eier og har fullmakt fra sikrede. Det er derfor ikke nødvendig å påberope identifikasjon ovenfor sikrede.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er uten ansvar pga. bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd, herunder hvem som er "sikrede" under avtalen.

Fal. § 8-1 er rettet mot sikrede, som er den som har krav på erstatningen, dvs. den som har den økonomiske eierinteressen i bilen. Bilen er her kjøpt og finansiert av brukerens mor. Hun er registrert eier og er også forsikringstaker. Formelt er derfor moren sikrede etter avtalen. Bilen ble imidlertid brukt av sønnen, og ut fra de fremlagte forklaringer ble bilen kjøpt av moren fordi sønnen ikke fikk lån. Moren hadde ikke førerkort, og bilen sto hos sønnen. Nemnda har i utgangspunktet lagt de formelle forholdene til grunn når det er tvil om hvem som er reell eier. I dette tilfellet er det imidlertid opplyst at bilen sto hos sønnen, og ifølge politidokumentene gjelder saken at han "har opplyst uriktige opplysninger til sitt forsikringsselskap". Det fremgår også at det kun var han som håndterte vedlikehold av bilen, og at moren tok opp lån fordi han var uføretrygdet uten inntekt. Dette tilsier at sønnen var reell eier av bilen. Den fremlagte dokumentasjonen tilsier også at moren var av denne oppfatningen. Moren ble varslet om at sønnen ble ansett som reell sikret i saken, og at selskapet ville forholde seg til sønnen. Nemnda mener moren burde reagert om hun mente dette var feil. Selskapet har for øvrig forholdt seg parallelt til mor og sønn under saksbehandlingen slik at begge parter er informert om at erstatning kunne avslås og om adgangen til å påklage avgjørelsen. Under noe tvil mener nemnda derfor at selskapet i denne saken måtte kunne forholde seg til sønnen som sikrede, og at det ikke var nødvendig å påberope seg identifikasjon.

Spørsmålet blir da om sønnen bevisst har gitt bevisst uriktige opplysninger. Nemnda mener dette spørsmålet reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og FinKN 2018-077. Både spørsmålet om brannårsaken og spørsmålet om bilens tilstand før brannen bør belyses med muntlige forklaringer under en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabeth Okkenhaug (selskapsrepresentant), Peter Bjurvill (selskapsrepresentant), og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).